

BILD: PATRIK SÖRQVIST

"SE PÅ MIG!" I gratisbutiken i Majorna erbjuds prylar och kläder som folk har skänkt. Här spekar Magdalini Kirazidou, Lena Axelsson och Karin Törel i källarlökalen där butiken är inhyest.

Det kretsar runt kläder

Skänk bort, byt eller panta dina kläder. Aldrig förut har det funnits så många alternativ för uttjänta eller bara lite tråkiga kläder. Och de lär bli fler.

Packa bilen full med kläder när du åker till butiken. Det blir kanske konstigt men är på vissa ställen i Sverige redan en rimlig uppmaning.

Intresset för att göra allt för att slippa slänga gamla kläder är större än tidigare.

– Det har exploderat. Vi kan inte fortsätta konsumera kläder som smågodis och det börjar vi bli medvetna om, säger Jessica Andréason, projektledare på Naturskyddsföreningen.

Vi svenskar köper 24 kilo kläder och textilier per person och år, för tio år sen var siffran 15 kilo, enligt Naturskyddsföreningen.

Att låta barnen ära kläder från vänner och syskon är redan ett väletablerat återvinningsknep. Likaså second hand-affärer, som fått ett

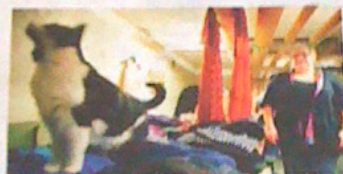
rejält uppsving de senaste åren. Samtidigt fortsätter det dyka upp mer eller mindre organiserade initiativ och virtuella garderöber.

Ordet klädbyte har gått från att nästan uteslutande förknippas med gymnasalar och konsertshower till att bli en rörelse. I dag finns klädbyttardagar, klädbyttaraffärer, lånegarderöber, klädbibliotek och möjligheten att panta kläder.

Vems ansvar är alla dessa kläder – är det konsumenternas eller handlarnas?

– Det är inte konsumenternas fel att kläder är så billigt. För det är billigt, sett till vad det kostar för miljön. Däremot borde man som konsument fundera på om man verkligen behöver kläderna eller om man bara vill ha något nytt, säger Jessica Andréason.

Slit- och slängattityden har även börjat intrassera forskare. I ett projekt vid Högskolan i Borås hoppas forskare kunna kartlägga vad

MASTERKATT. Finns det också begagnade skodon?

som avgör vilka plagg vi väljer att slänga, sy om, skänka bort eller sälja. Och om vi i stället kan tänka oss att panta det.

Och kanske att kläderna då skulle kunna ingå i ett större kretslopp – och bli till energi?

Så tänker i alla fall Boris Lennerhov, vd för jätevaruhuset Gekås i Ullared, som också deltar i forskningsprojektet. Han tänker sig antingen att kläderna ska bli biogas i butikens egen energianläggning, eller gå till välgörenhet.

– Ullared skulle kunna bli världens största

TIPS FÖR LYCKAT KLÄDByte

- Tänk på att kläderna ska vara hela och rena. Ta inte med sånt som är slitet eller mossfågat. Det är bättre att slänga så det går till förbräning.
- Låt alla kläder vara lika mycket "värda", eller dela upp plaggen i olika kategorier, exempelvis "billig", "mellan" och "dyr".
- Det kan också vara lärt med en dresscode. Till exempel bara märkesplagg över 500 kronor eller sport- eller barnkläder.
- Tänk på att större klädbyttarfaller sällan ger bra möjligheter att prova. Välvärldade skor ger bra möjligheter att prova. Välvärldade skor är därför extra bra byttargrejer.
- Lämna gamla kläder till välgörande ändamål.

second hand. Möjligheterna borde vara väldigt stora, åker man hit i en tom bil är det ju enkelt att ta med gamla grejer. Kan man få ersättning för det blir det ännu roligare, säger Boris Lennerhov.

EMMA JOHANNISSON

031 42 41 53 emma.johannisson@post.se

KLÄDByTTARINITIATIV - BUTIKER OCH NÄTFÖRSÄLJNING

Lager 157, Gällstad
På avdelningen Tur och Retur återderas plaggen du har med dig och du får färgkodade kvitton som motsvarar det lämnat in. Byt sedan mot plagg ur containern med samma färg som ditt kvitto. Byttingsavgift om 20 kronor per plagg tillkommer. Oanvända kvitton gäller i ett år. Butiken öppnar butiken

även en klädgarderob på Kulturhuset i Stockholm. Kläderna lånas på bestämd tid och lämnas sedan tillbaka för att lånas ut igen.
www.lager157.se

Klädbyte.se

Köp-, sälj- och bytesgarderob på nätet. Du "hänger in" plagg med information om du vill sälja eller byta och anmäler

intresse för andras plagg på samma sätt. Sajten meddelar när du matchats mot någon annans plagg. Sen är det fritt fram att byta. Kostnaden per plagg är 15 kronor, men blir billigare ju fler du hänger in.
www.kladbyte.se

Panta dina kläder, Ullared
Framtidsvison om att ta emot gamla kläder från

människor som kommer till varuhuset Gekås. Exempelvis använda dem till biogasproduktion, välgörenhet eller till second hand-försäljning.
www.ullared.se

Klädbiblioteket, Umeå

Som ett Spotify, fast med kläder och utan reklam är tanken. Ett lånekort kostar 50 kronor, sen är det bara att låna - och

lämna tillbaka. Utbudet omfattar också accessoarer, sportutrustning och verktyg.
<http://umeakladbibliotek.wordpress.com/>

Swap-o-rama

Mobil byteshandel som ofta dyker upp i samband med festivaler. Senast i Göteborg på kulturkalaset och vetenskapsfestivalen. Kläder lämnas in

och byts mot guldmynt för vilka du kan "handla" nya kläder. Finns även i "kids edition".
swaporama.wordpress.com

Dress on, dress off, Stockholm
Prisbelönt klädbyttarinitiativ i Stockholm som bland annat har en särskild byttardag för dyrare designerkläder. Inträde 50 kronor per klädbyttarfall.
www.dressondressoff.com

lämna tillbaka. Utbudet omfattar också accessoarer, sportutrustning och verktyg.
<http://umeakladbibliotek.wordpress.com/>

Swap-o-rama

Mobil byteshandel som ofta dyker upp i samband med festivaler. Senast i Göteborg på kulturkalaset och vetenskapsfestivalen. Kläder lämnas in

och byts mot guldmynt för vilka du kan "handla" nya kläder. Finns även i "kids edition".
swaporama.wordpress.com

Dress on, dress off

Stockholm
Prisbelönt klädbyttarinitiativ i Stockholm som bland annat har en särskild byttardag för dyrare designerkläder. Inträde 50 kronor per klädbyttarfall.
www.dressondressoff.com